

E. du Perron Genootschap

EdPG-secr. C. van Schendel, Keizersgracht 802-III, 1017 ED Amsterdam
Telefoon: 020 622 43 22 Email: info@edpg.nl Website: www.edpg.nl

Nieuwsbrief 7 december 2006 – Jaargang 13, nummer 4

E. du Perron symposium Tilburg op 17 januari 2007

Op woensdag 17 januari vindt in Tilburg de uitreiking van de E. du Perronprijs 2006 plaats tijdens het symposium 'Oordelen op maat? Een kwestie van vraag en aanbod', dat zich vooral richt op de beoordeling van boeken voor kinderen en middelbare scholieren. In de vorige Nieuwsbrief berichtten we daar al over.

Bijzonder is dat dit jaar een onderdeel van het symposium geheel aan Du Perron is gewijd.

Thema 6. 'De actualiteit van Du Perron'

- Kees Snoek, E. du Perron, Indische jongen, Europees intellectueel
- Piet Mooren (onderzoeker Universiteit van Tilburg), In naam van E. du Perron. Geschiedenis van een prijs
- Kader Abdolah (laureaat van de E. du Perronprijs), De aankomst van de balling.

Na de uitreiking van de E. du Perronprijs 2006 door burgemeester *Ruud Vreeman* debatteren laureaten over 'De ankers van de multiculturele samenleving', waarbij ook de opstelling van Du Perron in zijn tijd een rol speelt.

Zie voor het volledige programma bijgaande folder en voor de locatie de routebeschrijving.

Dit symposium biedt een unieke gelegenheid het leven en werk van E. du Perron onder de aandacht te brengen van een breed publiek en belangstelling voor zijn ideeën te wekken. Ook voor de leden van het E. du Perron Genootschap biedt het nieuwe gezichtspunten. We hopen dan ook velen van u in Tilburg te ontmoeten!

EDPG-leden, u worden van harte uitgenodigd het symposium bij te wonen. Speciaal voor u is er een flinke korting. U betaalt namelijk slechts **€ 20** (in plaats van € 115) voor de hele dag, incl. lunch, een tijdschrift en de bundel met de teksten van dit symposium. Daartoe dient u zich aan te melden bij het **EDPG-secretariaat** met **bijgaand formulier** of per **e-mail** en gelijktijdig het **bedrag** over te maken aan onze penningmeester. Aanmelding & betaling dienen uiterlijk **20 december** ontvangen te zijn.

Mededelingen

Hierbij treft u de contributiebrief 2007 aan met het verzoek *vóór 15 januari* € 25 over te maken.

Verslag najaarsbijeenkomst op zaterdag 4 november

In de fraaie bibliotheek van advocatenkantoor Bosselaar & Strengers in Utrecht luisterden zo'n 22 personen naar twee boeiende voordrachten. Slauerhoff-biograaf Wim Hazeu liet eerst recente Slauerhoff-cd's horen, want Slauerhoff is 'in'. Cristina Branco zingt Slauerhoff-fado's in het Portugees, Nynke Laverman doet dit in het Fries en ook de groep Eénzingtweedans blijkt bezig met Slauerhoff-smartlappen. Hazeu sprak vervolgens over de 'wanhopige vriendschap' tussen Slauerhoff en Du Perron, waarbij Du Perron belangrijker was voor Slauerhoff dan Slauerhoff voor Du Perron. Hij wees erop dat hier - in wat nu de Arthur van Schendelstraat heet en een nieuwbouwwijk is - het Academisch Ziekenhuis stond, waar Slauerhoff in 1929 werkte en Du Perron hem opzocht. Zij leerden elkaar kennen in 1928 door Slauerhoffs bundel 'Fleurs de marécages', waar Du Perron zijn kritische blik over liet gaan. Een ontmoeting in Beetsterzwaag in 1929 leidde tot een bezoek aan Gistoux en vervolgens tot een hechte vriendschap en samenwerking. Wat hun verbond was niet alleen het schrijverschap, maar ook hun kosmopolitische oriëntatie, de hang naar de tropen, een trots karakter en een sterk gevoel voor rechtvaardigheid. In 1935 kwam er echter een onherstelbare breuk. Hun levens hadden zich verschillend ontwikkeld, irritaties over en weer escaleerden, hun karakters bleken onverenigbaar. Bij het overlijden van Slauerhoff in 1936 zat Du Perron in Indië. Terwijl velen over Slauerhoff schreven, zweeg hij publiekelijk.

Mathijs Sanders belichtte in 'De houdbaarheid van een polemist. E. du Perron na 1945' de receptie van het werk van E. du Perron in Nederland na 1945, vooral in de essayistiek en neerlandistiek. Na 1945 was Du Perron dé auteur aan wie men refereerde. Stols en Van Oorschot gaven zijn werk uit, waarvoor grote belangstelling bestond. In de jaren '60 kwam in het tijdschrift Merlyn echter de

tekstgerichte literatuurbeschuiving op, die haaks stond op de subjectieve, persoonsgebonden benadering van de Du Perron aanhangers. De objectiverende benadering drong de belangstelling voor Du Perrons werk en opstelling geheel naar de achtergrond. Anno 2006 hoort Du Perron slechts tot de canon als auteur van één boek, 'Het land van herkomst'. Inmiddels heeft de discussie over vorm of vent alle scherpte verloren. Verrassend is dat academici nu wel weer hechten aan de rol van de persoon in de literatuurkritiek. Zo maken de ideeën van Du Perron een comeback, al wordt zijn naam niet genoemd.

Na een korte discussie werden de wijnglazen gevuld door de EDPG-sommelier. Slauerhoff-biografieën werden gekocht, nieuwtjes uitgewisseld en er werd gepraat over het Du Perron-thema op het a.s. symposium in Tilburg. Beide voordrachten verschijnen in 2007 in de *Cahiers voor een lezer*. CvS

Publicaties

- Kees Snoek, 'De Franse vertaling van *Het land van herkomst*: de geschiedenis van een lijdensweg'. In: *ZL. Literair-historisch tijdschrift*, jrg. 5, nr. 4, juli-aug.-sept. 2006, p. 26-41.
- Kees Snoek, 'Een kwestie van de juiste toon : de Franse vertaling van *Het land van herkomst*'. In: *n/f* nr. 6 (Association des néerlandistes de Belgique francophone et de France), 2006, p. 71-88. Dit artikel gaat meer over de technische details.
- Kees Snoek, 'Zonder frasen of formules. Du Perron en Ter Braak over Multatuli'. In: *Over Multatuli*, jrg. 28, nr. 57, [november] 2006, p. 3-15.
- '*Als het moet, alleen tegen de geheele wereld*'. *De briefwisseling tussen E. du Perron en Jacques Gans 1933-1936*. (zie hieronder).

Aanbieding briefwisseling E. du Perron en Jacques Gans 1933-1936

Zojuist verscheen '*Als het moet, alleen tegen de geheele wereld*'. *De briefwisseling tussen E. du Perron en Jacques Gans 1933-1936*. Het boek werd samengesteld, ingeleid en van aantekeningen voorzien door Willem Maas. De uitgave bevat alle 43 teruggevonden brieven die Jacques Gans en E. du Perron elkaar schreven gedurende de jaren 1933 – 1936. Maar liefst acht brieven van Du Perron worden hier voor het eerst gepubliceerd; één brief, waarvan in de *Brieven*-editie slechts een fragment werd gepubliceerd, is nu compleet.

De briefwisseling Du Perron-Gans ontstond in de woelige jaren 1933 –'36, een cruciale periode in het leven van beiden én in de Europese geschiedenis. Het werd steeds duidelijker dat niemand afzijdig kon blijven in de strijd tussen fascisme en communisme. In 1933 kwam Hitler aan de macht, in 1936 viel niet langer te ontkennen dat Rusland onder Stalin eveneens in een meedogenloze dictatuur was veranderd. Ook Du Perron en Gans stortten zich in het debat, hoewel de eerste zich het liefst op Tahiti had teruggetrokken en de laatste zijn buik vol had van de partijpolitieke machinaties waarvan hij het slachtoffer was geworden.

De correspondentie, die vooral draait om de politieke en literaire issues van die jaren, wordt ongemeen levendig gevoerd, op een heel vanzelfsprekende en directe manier. Du Perron had al een reputatie als hartstochtelijk brieven-schrijver, maar ook Gans laat zien dat hij in zijn brieven scherp en levendig kan formuleren. Zo is zijn brief over het Jordaanoproer een prachtig voorbeeld van betrokken verslaggeving. Dat de brieven van beiden zijn opgenomen, geeft deze uitgave een duidelijke meerwaarde. Het dialogisch karakter van de correspondentie komt zo volledig tot zijn recht.

Als bijlage is opgenomen het artikel 'Het verwaarloosde individu en de verzuimde revolutie' van Gans. Hij schreef dit artikel in de laatste maanden van 1934 voor *Forum*, maar het werd nooit gepubliceerd. Het moest de neerslag worden van zijn ontwikkeling – mede onder invloed van Du Perron - van geheide partijcommunist tot anarchist. In een van zijn brieven formuleerde hij het zo: 'Als het kan met het proletariaat tegen de bourgeoisie, maar als het moet, desnoods alleen tegen de geheele wereld.' De uitgave wordt gecompliceerd door een register.

Willem Maas publiceerde eerder o.a. *Jacques Gans, biografie* (2002) en bezorgde in 1992 een heruitgave van *Ce vice impuni, la lecture* onder de titel *De onbestrafte zonde van Jacques Gans*, evenals deze editie uitgegeven door de Stichting Neerlandistiek VU te Amsterdam.

NB. Voor leden van het E. du Perrongenootschap geldt een aantrekkelijke korting. Zij betalen geen € 22,50 maar slechts € 17,50 (excl. verzendkosten).

'*Als het moet, alleen tegen de geheele wereld*'. *De briefwisseling tussen E. du Perron en Jacques Gans 1933-1936*, samengesteld, ingeleid en van aantekeningen voorzien door Willem Maas.

Amsterdam, Stichting Neerlandistiek VU & Münster, Nodus Publikationen, 2006. 114 blz.

Het boek is te bestellen bij de Stichting Neerlandistiek VU Amsterdam, De Boelelaan 1105, NL-1081 HV Amsterdam (ISBN 90-72365-90-9) of bij Nodus Publikationen, Postfach 5725, D-48031 Münster, BRD (<http://elverdissen.dyndns.org/~nodus/>) ISBN 3-89323-751-8.